

12 2010

Ročník 58 (88)

Cena 70 Kč / 3,40 EUR

www.myslivo.cz

myslivost

Stráž myslivosti

Celkem **176** stran

+ 16 stran přílohy

MYSLIVECKÉ ZÁBAVY

pouze pro přímé předplatitele

časopis pro myslivce, kynology, střelce a přátele přírody s tradicí od roku 1923

43. Mezinárodní sokolnické setkání v Opočně

Při toulkách přírodou člověk často zvedne hlavu a všimne si poštolky, která se třepotá nad polem, nebo ve slunečném jasném dni uvidí kdesi vysoko v oblacích kroužit káně. A v tu chvíli jej napadá: Jaké to je sledovat svět z ptačí perspektivy, očima ostříže, který se svým zrakem dostal do lidského úsvotí, či očima nekoronovaného krále ptactva – orla? Jen málokterá skupina živočichů odedávna fascinovala lidi tolik jako ptáci a dravci obzvlášť. Dravci jsou lidmi buď obdivováni, nebo naopak nenáviděni, ale hlostejní jsou málokomu. Lidé, kterým dravci obzvlášť učarovali a životu s nimi zasvětili veškerý svůj volný čas a někdy i profesi, jsou sokolníci.

Říká se, že sokolníkem se člověk nestane, ale že se jím rodí. Myslím, že v této myšlence je velký kus pravdy. Ta touha po kontaktu s tvorem tak svobodným, ušlechtilým a nezávislým, kterým dravec i přes svoji existenci v lidské péči navždy zůstává, musí být člověku vrozená. Zvláštní vlastnosti odlišující dravce od domácích domestikovaných zvířat, povýšily soužití člověka s loveckým dravcem na umění, které uchvacuje zejména tím, že dravec při výcviku či lovu s námi není spojen žádným fyzickým poutem. Létá volně nad hlavou sokolníka, toulá se výšinami, a přesto se k člověku vrací. Dobrovolně mění svobodu za život s člověkem. Často, když se dívám do dravčích světél, přemýšlím o tom, co asi cítí, jak mě vnímá. A to zvláštní, silné a přece zároveň i křehké pouto, které mezi

námi je, mne stále znovu a znovu překvapuje při každém kontaktu s ním. Pohled do dravčích světél mi učaroval, a nejen mně...

V teplých prosluněných dnech na počátku letošního října se sokolníci se svými dravci, ale i mnozí další obdivovatelé dravců a lovu s nimi, sjeli do východočeského Opočna, města zasvěceného současnému sokolnictví, do města, kde se novodobé české sokolnictví založením Klubu sokolníků zrodilo. Ve dnech 7. - 9. října se zde konalo již 43. Mezinárodní sokolnické setkání, pravděpodobně největší setkání sokolníků s jejich dravci na světě. Toho letošního se aktivně zúčastnilo 107 sokolníků a jako obvykle nejen z Čech,

ale také ze Slovenska, Polska, Belgie, Francie, Rakouska a Maďarska. Bez svých dravců nás navštívili kolegové sokolníci z USA, Velké Británie, Ruska, Kazachstánu a Koreje. Z dravců byli k vidění tradičně jestřábi, orli, sokoli, rarozi a stále oblíbenější káně Harrisovy. Byli zde i méně rozšíření dravci, orel jestřábí a káně rudochvastá.

Jak se stalo již neodmyslitelnou tradicí, sokolnické setkání bylo slavnostně zahájeno ve čtvrtek ráno na nádvoří opočenského zámku. Po projevech předsedy Klubu sokolníků a pozvaných hostů z řad zástupců samosprávy, státní správy a samozřejmě Českomoravské myslivecké jednoty, se deset loveckých skupin spolu s diváčkou korunou rozjelo do honiteb Mysliveckých sdružení Libranti-

S orly kolem Opočna

Je čtvrtek 7. října 2010 a já ráno vyrážím z Olomouce. Letošní babí léto připravilo barevnou scénu, na které se bude odehrávat světově známé Mezinárodní sokolnické setkání v Opočně. Krajina se zatím topí v mlze. Pomalu jedu jejími bílými „cáry“ zakrývajícími krásy Vysočiny. Projíždím Českou Třebovou, Ústí nad Orlicí, a čím víc se blížím k cíli, tím víc se těším na setkání se známými i novými tvářemi, na onu nervozitu pramenící z čekání na nové lovecké zážitky. Nad Rychnovem mě již čekají vesnice a vísky, které znají sokolníci i jinak, než jen z okresní silnice. Již 43 let v tuto podzimní dobu procházejí okolí své sokolnické Mekky lovci s dravci na pěsti, boty promáčené rosou podzimních dnů, která nevyschne ani do večera, a jejich oči se s nadějí na úspěch upírají za dravci vypuštěnými k lovu.

Před několika lety, na svém prvním zdejším setkání, jsem přijel brzy ráno do teprve se budícího Opočna a ze zámeckého nádvoří tenkrát prošel zadní brankou do zámeckého parku k dravcům. I dnes jich je tu již plno. Letos tady se mnou není moje jestřábice Amala, protože se mi ji po přepelichání ještě nepodařilo náležitě docvičit. S jestřábem létám a lovím desátým rokem a dobře

vím, že ani pro něj není vhodné jej brát nepřipraveného „do pole“. O to více se těším, že si setkání užiji jinak. S dravcem je totiž třeba být neustále ve střehu, sledovat rychle se měnící situaci. A já si dnes mohu dopřát tu radost klidně kolem sebe pozorovat dění i samotný lov. V roli pozorovatele budu mít o to více času věnovat se výkonům dravců svých kolegů. Určitě

proběhly ukázky výcviku a létání se sokolnickými cvičenými dravci na Vodětínském kopci poblíž Opočna, při nichž diváci měli možnost zhlédnout nejen celou řadu dravců, ale ti menší měli možnost uplatnit své nově nabyté vědomosti o dravcích a sokolnictví při soutěži o drobné upomínkové předměty. Po ukázkách, které se jako i v předchozích letech setkaly s pozitivním ohlasem přítomných diváků, sokolníky čekal již lov v honitbách Mysliveckých sdružení Předměřice, Kosičky, Probluz, Tutleky, Králova Lhota, Prasek, Smiřice, Opočno - Přepychy a bažantnice Mochov. Také poslední den sokolnických lovů byl pro sokolníky a především jejich dravce velmi úspěšný, když na

ce, Dobruška, Byšň, Bohuslavice, Hoříněves, Stěžery, Jasenná, Opočno – Přepychy, Břehy – Lohenice a bažantnice Mochov. Po prvním loveckém dnu bylo na večerním výřadu na nádvoří zámku šest kusů srnčí zvěře, 29 zajíců a 16 bažantů.

hodnotit jako úspěšný, na večerním společném výřadu se objevilo 5 kusů srnčí zvěře, 31 zajíců a 15 bažantů.

Druhým loveckým dnem byl pátek, kdy sokolníci měli možnost se svými dravci lovit v honitbách Mysliveckých sdružení Opočno – Přepychy, Bolehošť, Starý Ples, Byzhradec, Očelice, Olešnice u Rychnova nad Kněžnou, Moravany, Kostecká Lhota, bažantnice Mochov, Trnov a Choustníkovo Hradiště. Také druhý den sokolnických lovů lze vy-

Posledním dnem sokolnických lovů byla sobota, kdy se po ranním nástupu sokolníci spolu s přihlížejícími hned nerozjeli za lovy do honiteb, ale nejprve

Snímky Marek Matucha

ších přihlížejících fotím. S vědomím, že ty fotky jednou pro mne budou dokumentem o historii a vývoji novodobého sokolnictví u nás i v Evropě. Loňský zápis sokolnictví na Seznam nemateriálních statků tradiční a lidové kultury České republiky jasně dokládá význam této činnosti.

Přidávám se k jedné skupince sokolníků s orly a po svolení jejího vedoucího se s nimi chystám na lov. Pro představu nezúčastněných je třeba uvést, že stovka sokolníků a početná korona se musí ve skupinách přesunout do honiteb, někdy i dosti vzdálených. Na anténách aut vlají pestré stužky umožňující dorozumění a orientaci. A pak už vyjíždíme se skupinou osmi orlů. Cestou zastavujeme u benzínové pumpy a při placení se mě obsluha ptá, jestli jsme ti sokolníci, co je vede Jirka. Nás sice vede Láďa, ale mám radost, že se o nás v kraji ví.

A pak již přijíždíme k cíli, zastavujeme a dopřáváme si poslední volný čas před lovem. Je potřeba se najíst a napít. Sokolníky čeká minimálně pětihodinová procházka s orlem na ruce. Při jeho hmotnosti i přes pět kilogramů si gratuluju, že létám s jestřábem, který má v lovecké kondici kilogram živé hmotnosti.

Se zástupci mysliveckého sdružení po zahájení lovu vstupujeme do pole. Orli jsou nesení na pěsti zastínění – tedy s nasazenou sokolnickou čepičkou, ale registruji i další rozdíly oproti lovu s jestřábem. Řada lovců postupuje rozvážně, podle pokynů závodčího, postupujeme polem nízké řepky. Z levého křídla po chvíli zazní: „Orell!“. Zvolání sokol-

níka upozorňuje ostatní lovce, že vypouští dravce za zvěř. Ani jsem si nestačil dobře všimnout, jak Milan rychle odclonil dravce a již orel vyráží za rozběhnutým zajícem. Kdo by si představoval, že bude rychle uloven, byl by jistě překvapen. Orel až po chvíli dotahuje zajíce ve vzdálenosti, o které by se lovci s jestřábem mohlo jen zdát. Velká křídla však odvádějí svou službu. V okamžiku, kdy dravec zaútočí, i zajíc ukáže své kvality a plný běh zastavuje krátkou kličkou. Orel přelétne a než se stačí otočit, má už zajíc velký náskok. Dravec usedá do pole. Milan, který běžel k místu útoku, volá orla zpět na rukavici. Dáváme se znovu do pohybu a já slyším vedle postupujícího Mirka se bavit se závodčím o procentu úspěšnosti dravce při útoku na kořist. Padají i žerty na zajíce, který jistě není letošní a sokolníky zná dobře z loňska. Možná i na tom bude něco pravdy. Zvěř i dravci se v přírodě učí zkušeností. A přežívají jistě ti silnější. V tomto případě chytřejší a rychlejší.

Procházíme honitbou a občasné „Orell!“ vždy přibije lovce v leči očima k letícímu dravci s nadějí, že tentokrát lov skončí pro dravce úspěchem. Rychle chápou, proč na začátku mluvili sokolníci o nepříznivém silném větru. Namáhavý let proti větru orly vysílaje. Naopak zajíce, kteří chybně vyběhnou po větru, mají dravce rychle za zády a ten má mnohem více sil. Na konci pole se stáčíme k větrolamu a dáváme si malý oddech. Podle vzdálené věže kostela odhaduji, že jsme se skupinou už prošli šest nebo sedm kilometrů, a přece zatím bez jediného loveckého úspěchu!

bude na co se dívat. Kromě jestřábů se každoročně účastní lovu kolem třicetky sokolovitých dravců a také desítky Harrisových a rudochvostých kání. Zcela impozantní je však účast sokolníků s orly.

V deset hodin dopoledne tóny lesnic zahajují mezinárodní setkání. Na nádvoří se radí sokolníci ve skupinách sestavených podle dravců. Po úvodních slovech předsedy Klubu sokolníků promlouvají k přítomným pozvaní hosté, zástupci institucí a partnerských organizací. Tak jako spousta dal-

tradičním večerním výřadu ležely tři kusy srnčí zvěře, 41 zajíců a 26 bažantů. Celkem bylo za tři dny uloveno 172 kusů zvěře.

Závěrem nezbývá než srdečně poděkovat za pomoc a aktivitu všem, kteří se podíleli na úspěšném uspořádání 43. ročníku sokolnického setkání s mezinárodní účastí v Opočně, za vstřícný přístup pak sokolníci děkují zejména zástupcům Ministerstva zemědělství, odborů životního prostředí a zemědělství Královéhradeckého a Pardubického kraje, Magistrátu města Hradce Králové a Pardubic, Městských úřadů v Opočně, Dobrušce, Jaroměři, Náchodě a Rychnově nad Kněžnou, Krajských veterinárních správ v Hradci Králové a Pardubicích, veterinárních inspektorátů v Rychnově nad Kněžnou, Hradci Králové, Náchodě a Pardubicích a Ústřední komisi na ochranu zvířat proti týrání. Dále poděkování patří také zástupcům Myslivecké rady Českomoravské myslivecké jednoty, zástupcům Okresních mysliveckých spolků v Náchodě, Rychnově nad Kněžnou, Hradci Králové a Pardubicích, lesnických škol, paní Kristině Colloredo-Mansfeldové a jejímu odbornému personálu a v neposlední řadě také Národnímu památkovému ústavu a správě opočenského zámku. Zásahu na tom, že se ohromnému množství aut po všechny dny podařilo včas dostat z Opočna do

honitěb a zase zpět bez problémů a také po všech stránkách bez úhony přečkat parkování, mělo Oddělení Policie ČR v Opočně. Zvláštní poděkování za podporu včetně nezištné pomoci při zajišťování honitěb a organizaci setkání náleží Lesům České republiky, s. p. Hradec Králové.

Za ochotu při umožnění lovu v honitěbách, bez níž by sokolnické setkání nebylo možno uspořádat, pak sokolníci srdečně děkují výše uvedeným mysliveckým sdružením a honebním společenstvům. V neposlední řadě děkují také všem, kteří se přímo podíleli na organizačním zajištění, tj. hotelům a restauracím v Opočně a také kolegům sokolníkům a dalším lidem, kteří se svou osobní

aktivní pomocí zasloužili o zdárný průběh letošního sokolnického setkání.

Na tomto místě nemohu nevzpomenout na aktivního člena organizačního výboru setkání, dlouholetého místopředsedu a jednatele Klubu sokolníků a především výborného kamaráda Ing. Zdeňka Řeháka, který nás koncem května navždy opustil. To, že opočenská setkání byla vždy úspěšná, je i jeho velká zásluha.

Pokaždé ty tři dny setkání nabitě organizací, lovy, odbornými diskuzemi i přátelskými posezeními utečou jako voda. Je proto pochopitelné, že se sokolníci s Opočnem jen neradi loučí a již při odjezdu se těší na shledání zase za rok. Ale ten rok se přehoupne – vždyť nás, sokolníky, čeká tolik aktivit! Do konce roku ještě lovecká sezona, od konce zimy až do konce léta odchovy mláďat a pelichání našich dospělých dravců. A pak již opět výcvik a příprava na podzimní loveckou sezona. Mezitím množství klubové práce a samozřejmě pomoc handicapovaným dravcům z přírody, pomoc při ochraně ohrožených druhů dravců, ale i pomoc při řešení mnohdy citelných škod působených divokými dravci na domácí drůbeži apod. Takže – na shledanou v Opočně v roce 2011!

Mgr. Marcela MEDKOVÁ
Klub sokolníků ČMMJ

Cesta honitbou nás zavedla k místu s biopásem. Jsem na pravé straně leče, když se až zcela vlevo z traviny zvedá srnčí. Zazní Honzovo „Orel!“ a přihlížíme útoku na tuto zvěř. Orel kus „kontroluje“ a pak zaútočí. Přes prudkost útoku však srnčí uniká. Tentokrát se sokolník opravdu proběhl. Trpělivě čekáme, než se vrátí zpět. Návrat do řady lovců je věcí bezpečnosti i kolegiality, je to nutné zachování loveckých zásad.

Pak jdeme po úbočí směrem dolů. V protějším poli vstává šest kusů srnčí zvěře. Další útok orla. Od tlupy se odděluje kus, který nevypadá v síle. Zaostává. V duchu si říkáme – to je ten, kterého si vybere. Orel však následuje tlupu a útok po chvíli neúspěšně ukončuje odsednutím do pole, daleko, až u lesa.

Opět čekáme a pak se obloukem vracíme k místu, odkud jsme vyšli. Dosud jsme viděli asi dvacítku útoků orlů na zajíce a šest na srnčí zvěř. Až na Jindru, který poctivě odnáší mladého skaláka, již všichni zkusili lovecké štěstí, ale zatím se na jejich stranu nepřiklonilo. I přes mírnou únavu panuje ve skupince orlařů dobrá nálada.

Vstupujeme do posledního pole. „Oblíbená“ řepa. Naštěstí jdeme po řádku, ale i tak klopýtáme a brodíme se do kopce zeleným mořem. Na levé straně leče vystává ten slabší kus srnčího, který tam zalehl po oddělení od tlupy při předchozím útoku orla. Rozbíhá se přímo od řady sokolníků směrem k údolí. Zazní znovu „Orel!“. Náhle kus srnčího otáčí zpět a zmateně poskakuje v řadě lovců.

Tentokrát orel nezaváhal. Prudce sráží srnčí a drží jej. Sokolník spěchá na místo a zhasí ulovenou zvěř. Zanecháváme úspěšného lovce s orlem a úlovkem na místě, dotlačíme pole a pak se už vracíme po zaprášené venkovské polní cestě. Po chvíli je lov zakončen vzdáním pocty ulovené zvěři, děkujeme kolegům myslivcům a přejeme lovu zdar úspěšnému lovcovi.

Sokolníci se chystají k odjezdu zpět do Opočna. Sejdou se tam s lovci z ostatních skupin a v kouzelné večerní atmosféře osvětleného zámeckého nádvoří bude za zvuků lesních rohů na výřadu i kus srnčí zvěře ulovený orlem v naší skupině.

Tohoto se já však již nemohu zúčastnit. Odjíždím směrem na Olomouc. V duchu se mi znovu přehrává celý lov a doufám, že v mém fotoaparátu bude alespoň několik dobrých záběrů. Ale i kdyby ne, tak nevádí. Den ve skupině sokolníků lovicích s orly mi dal nahlédnout do další tváře prastarého způsobu lovu a cestou domů přemítám, kolik jich vlastně to naše milované sokolnictví má.

František KUBÍČEK,
člen výboru Klubu sokolníků ČMMJ